

INERSIMASUMUT SIULEQUT

Atuagaq una atuffassissutaavoq paquminarsinnaasunik tigussaangitsunilluunniit imaqartoq, oqaloqatigiinnissamullu sakkussatut aallarniutaalluarsinnaasoq. Atuagaq ilaqutariinnik tarnikkut nappaammik atugaqartunik sammisaqartuuvoq.

Atuffassininni meeraq imaassinnaavoq arlaatigut qisuariartoq, taamaamat ammaffigiuk qulequtaasumut tunngasumik arlaannik oqaasertaliiniarsinnaaneranik ikorfartornissaa.

Atuakkap atuareernerata kingorna aamma qulakkeeruk meeraq apeqqutissaqassappat imaluunniit eqqarsaatimigut misigissutsimigulluunniit arlaatigut anitassaqassagaluarpat piareersimaffiginissaa. Tamanna nalinginnaavoq, ajunngitsumillu kinguneqartumik pisuunnguallaatigisinnaalluarparsi.

*Amalia Lynge Pedersen
Cand.psych.*

Juulut, Nivi angajoqqaatillu Nuussuarmi najugaqarput.
Aanaa aataalu Nuup pisoqartaani illunnguami najugaqarput.
Anaana tassani peroriartorsimavoq. Juulup Nivillu
aanaakkunniittarnertik nuannarisaqaat.

Juulup Nivillu angajoqqaavi sulisarput. Ataataat
napparsimmavissuarmi Sanami sulisarpoq, suligaangamilu
ilaatigut unnukkorsiortarpoq unnuarsiorluniluunniit.
Anaanaata sulisarneri aamma nikerartuupput.

Taamaakkaangat Juulut Nivilu aanaakkunnit paarineqartarput, tamannalu nuannarisaqaat. Taava puisip neqaa suaasalerlugu tamatigut nererusuttarpat, aanaammi kalaaliminiliai mamartaqigamik. Nerereeraangamillu qangarnitsanik oqaluttuutsikkusuttarput, soorlu taamani Nuutoqqami aanaakut meeraanerat pillugu.

Aataa ilaatigut isumaluttarpoq. Juulut Nivilu eqqarsartarput ilumut aataap nuannarineraatsik. Nuannarineqarsorippulli, tassami aataap ilaatigut sikusissuttarpai, nujaasigullu pattalaartarlugit. Juulut, Nivi aanaalu isumaqatigiinnikuupput aataap meeqqat nipaatsut iluarinerusarai. Nerinerup nalaani imaluunniit aataap radio tusarnaaraangagu meeqqat nipaarsaartassapput.

Juulut Nivilu Nuussuarmi atuartarput. Nivi 1. klassimi, Juulut 6. klassimi. Atuareeraangamik angerlamut ingerlaqatigiittarput, tamannami anaanap piumasarimmagu. Anaanammi annilaa-ngassutigiuannarpaa meeqqat ajortumik pineqassasoralugit. Mianersoqqujuaannarpai, ilaatigullu eqqumiitsunik oqaluttarpoq. Oqarfiginikuuai kussinikkoortassanngitsut imaluunniit nalunnguartarfimmi kuuffiit qanillisassanngikkaat. Anaanap ernumagisarpaa meeqqat kuuffiit inuannit “milluaasartumit” millutsillutik tigusaqinammata. Juulup apeqqutiginikuuua taanna “milluaasartoq” sunaanersoq – tamannali anaanap akinngilaa.

Juulup Nivillu “milluaasartoq” eqqarsaatigisaqaat, Nivillu assut ersigilernikuuaa, tamatigullu aqqusinikkooraangami “milluaasartoqarsoralugu” qinertarluni, imaluunniit nalunnguarterfimmikkaangamik “milluaasoqaqinammat” marseqqissaartarluni.

Taamani anaanap “milluaasartoq” oqaluttuareqqaarmagu Nivi sininneq ajulerpoq. Eqqarsaatigiinnaavilerpaami taanna “milluaasartoq” sunaanersoq? Sequnngernerit tamaasa “milluaasartoq” takusorisarpaa, uipallattarlunilu. Sininneq ajulivilluni. Unnuttorujussuugaa aatsaat sinilerpoq, qasusorujussuulluni. Sinnattumini nalunnguaruttorluni

“milluaasumit” malersorneqarluni
nalunnguarterfiup naqqanut tuppoq.
Iteriasaarpoq imminullu tusaavoq
nillialluni, isumaqavippormi
“milluaasumit” tiguneqalerluni.
Unnuap sinnera siniffimmini
issiavoq, sinileqqinngilaq,
erumavormi “milluaasumit”
tiguneqassasoraluni.

Nivi sinilersimagami ullaakkut ataatami tuavisaarilluni itersaraani tusaavaa. Makipallaqquaa atuariartornissaminummi inortueqinammat. Nivi assut qasuvoq, makinnerlu ajulerluni. Niaqorluppoq. Nissuni tallinilu oqimaangaarmata kiviippiarsinnaangilai, makipporli. Ullaakkorsiorami makitarpiarsinnaangilaq, nererusussuseqaranilu. Ataata Nivip sanianut ingippoq, tuiatigullu eqeriarlugu aperaa: “Nivi, ajortoqarpa?” Nivi neriitigaluni ileqimisaarluni akivoq. Ataata kaffisuutigaluni aviisi atuarpa. Ataatami ullaat tamaasa nipaattarpoq.

Ullup sinnera Nivi assut qasoqqavoq. Timaa oqimaappoq, pinnguarusussuseqaranilu oqalukkusuppallaarani. Aanaami-nukarusunnerugaluarpog, iggaviani issialluni nagguteerar-tuutigaluni tiitorujoorluni. Ullumikkulli pulaarsinnaangilaq, tassami fritidshjemmiit nalunnguariatussaagamik. Tamanna kajumiginngilaa – tassami nalunnguarnissani eqqaaginnarlugu quilertaammertarpoq. “Milluaasartoq” assut eqqaqqajaavaa, naak imminut oqarfigigaluarluni milluaasartoqarunangikka-luortoq. Eqqarsalerpoq Sassuma Arnaqarpat taava milluaasar-toqarsimassasoq. Sassuma Arnaa immap naqqani najugalik, kamattartoq uumasunullu naalagaasoq. Nivi eqqarsalerpoq: Kamattarami ersinarsinnaavoq – immaqa tigusinnaavaanga? Nalunnguarterfiup naqqani kuuffeqarpoq. Taamaammanuna anaanaap mianersoqqusaraatigut? Kuuffimmi allat? Immaqa “Milluaasoq” Sassuma Arnaata ikiortigisimassavaa?

Nivi atuarfiup perusersartarfiani quitilluni nalornilerpoq quereeruni imeq kuutsissanerlugu? Kuutsikkuniummi immaqa millunneqassaaq. Tununngalluni kuutsippaa, anipallallunilu. Kuutsinnerata nipaa tusaqqajaaginaavippaa, soorlumi niaqqumi iluaniiginnalersoq.

Nivi ualigaa nalunnguarterfimmu apuukkamik suli qasoqaaq niaqorlullunilu. Nalunnguartertissuata tamanna malugaa aperalugulu: “Nivi ajortoqarpa?” Nivi akivoq: “Ersinartuminguna sinnattorama, assut ersigama.” Nalunnguartertsua aamma oqarpoq nammineq ilaatigut sinnattupiluttarluni. Isumaqatigiippullu Nivi ullumikkut nalunnguarterariaqanngitsoq, meeraqatinilu ingilluni isigin-naaginnassagai – Nivilli nalunnguarterfik isiginaveersaarpa.

Juulut Nivilu atuareerlutik angerlarmata anaana aamma angerlarsimavoq. Kisianni soorlu ajortoqartoq. Ullaakkorsiutit suli nerriviup qaaniipput anaanallu sinngusini suli atorpaa. Qasoqqarpasippoq, nutsanilu illaarsimanngilai. Qasoqqarpaloqaluni anaana oqarpoq: “Meriarama, napparsimavunga.” Kinguninngua ataata iserpoq. Aamma taamaannera tupigusuutigaa. Eqqumiilluinnarpormi uffarfimmi anaanap pinneraatini ammarsimammagit, kisiannili atorsimanagit iliinnarsimallugit. Anaanami taamaattanngikkaluarpoq. Allarut atisassanilu piareersimagaluarpai – eqqumiik, soorlumi anaanap suniarnerluni puiguinnarsimagaa.

Unnukkut taannaqa Nivi Juulullu sininneq ajulerput, allaammi Nivip sequnngernissani qunugalugu. Sequnngiliivillunilu pikeriartarpoq. Naggataatigut sequnngiinnarsimavoq. “Milluaasoq” takkuppoq. Milluppaa, samunga samunga ingerlavoq, Sassuma Arnaanut, nuarsuanut uumasut akornannut, takugamiullu ima oqartoq tusaasoraa: “Ajorsisarpunga pinniillilunga, taava inuit nusuttarpakka...” taamatullu oqartoq pikeriarujussuarluni nillerlunilu Nivi iterpoq. Ingippoq, sajullunilu qialerpoq.